

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 219/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 a jeho uznesením z 30. augusta 2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 30/2013 a jeho uznesením zo 17. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 a jeho uznesením z 30. augusta 2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 30/2013 a jeho uznesením zo 17. apríla 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok sp. zn. PK-2 T 9/2011 zo 4. augusta 2011 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a 2 písm. c) s poukazom na § 138 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 2 Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 2 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona bol sťažovateľovi uložený aj trest prepadnutia viacerých vecí, ktoré boli určené a použité na spáchanie trestného činu. Zároveň bol sťažovateľovi podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložený ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov a podľa § 77 ods. 1 písm. b) Trestného zákona mu bola uložená povinnosť jedenkrát v kalendárnom týždni osobne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka okresného súdu v mieste svojho trvalého bydliska. Napokon rozsudok zaviazal sťažovateľa zaplatiť trestným činom poškodenej osobe náhradku škody podľa § 287 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 To 12/2011 z 10. novembra 2011 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie sťažovateľa proti prvostupňovému rozsudku zamietol.

Označené druhostupňové rozhodnutie sťažovateľ napadol dovolaním, ktoré najvyšší súd ako súd dovolacích uznesením sp. zn. 1 Tdo V 7/2013 z 3. marca 2014 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, keďže podľa názoru tohto súdu bolo zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

V uvedenej trestnej veci bol 14. mája 2013 špecializovanému súdu doručený návrh sťažovateľa z 12. mája 2013 na povolenie obnovy konania, o ktorom tento súd rozhodol uznesením sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 z 30. augusta 2013 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku tak, že ho zamietol, lebo nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

Proti zamietavému rozhodnutiu špecializovaného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú najvyšší súd v druhostupňovom konaní uznesením sp. zn. 6 Tost 30/2013 zo 17. apríla 2014 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ je presvedčený, že všeobecné súdy v konaniach o jeho návrhu na povolenie obnovy konania porušili ním označené základné práva zaručené ústavou a listinou, ako aj práva zaručené dohovorom, čo odôvodnil takto:

«Návrh na povolenie obnovy konania v mojej trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-2T/9/2011... som odôvodňoval uznesením Ministerstva vnútra, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Banská Bystrica z 23. 11. 2012, sp. zn. ČVS: SKIS-361/OISS-V-2012 a znesením Okresnej prokuratúry Brezno z 21. 01. 2013 pod sp. zn. 1 Pn 366/12-10 a nasledovnými skutočnosťami:

Prvostupňový ako aj odvolací súd bez akýchkoľvek pochybností ustálili vražednú zbraň – brokovnicu značky Hubertus Prague, kaliber 16/16, výrobného čísla 5633, ktorá

mala byť nájdená a zaistená na mieste činu, pritom z listinných dôkazov vyplýva, že táto zbraň mala byť v roku 2000, po tom čo jej bývalý legálny majiteľ zomrel, znefunkčnená a znehodnotená spálením pod dohľadom komisie v peci v Železiarňach Podbrezová, a. s...

Vzhľadom na to, že OČTK, ale ani súdy nepovažovali za dôležité vyšetriť pôvod zbrane... podal som trestné oznámenie na nestotožnenú osobu..., ktorá bola poverená dohľadom nad likvidáciou zbrane – brokovnice...

Dňa 03. 12. 2012 mi bolo doručené Uznesenie MV SR, sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Banská Bystrica zo dňa 23. 11. 2012, sp. zn. ČVS: SKIS-361/OISS-V-2012, podľa ktorého bolo odmietnuté moje trestné oznámenie.

Z... uznesenia vyplýva, že komisia poverená likvidáciou... zbrane... túto zlikvidovala tak, ako je to uvedené v zápise o prehliadke výzbrojného materiálu a toto potvrdzuje aj vážny lístok zo dňa 01. 12. 2000...

Dňa 25. 01. 2013 mi... bolo doručené... Uznesenie Okresnej prokuratúry Brezno zo dňa 21. 01. 2013 sp. zn. 1 Pn 366/12-10, kde moju sťažnosť proti uzneseniu... MV SR SKIS ÚIS OIS Banská Bystrica... podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Z predmetného právoplatného uznesenia o. i. vyplýva, že... osoby zodpovedné za likvidáciu predmetnej zbrane sa nedopustili žiadneho trestného činu a že predmetná zbraň bola nepochybne zlikvidovaná.

... je teda nepochybné, že... brokovnica, kaliber 16, výrobného čísla 5633, nemohla byť prvostupňovým a odvolacím súdom ustálená ako vražedná zbraň, nakoľko je jednoznačne preukázané, že táto bola v skutočnosti zlikvidovaná, a teda logicky nemôže byť v zmysle ustanovenia § 153 ods. 2 Tr. poriadku vecným dôkazom, a teda sa nemohla s touto zbraňou spáchať úkladná vražda, ako ani nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami a preto sa jedná o nezákonný a nezákonne vykonaný dôkaz...

... pochybením Polície (OČTK) skutočne došlo k ignorácii a k odfláknutiu ich práce, kedy nevyvinuli ani snahu o objektívne prešetrenie veci, čím postupovali v rozpore so zákonom... nesprávne ustálenie skutkového stavu veci prvostupňovým ako aj odvolacím

súdom... viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu súdov, kde som bol uznaný vinným... z úkladnej vraždy a... nedovoleného ozbrojovania...

Uvádzané skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme sú pritom takého charakteru, že by mohli sami o sebe odôvodniť iné rozhodnutie vo veci...

Dňa 30. 08. 2013 sa konalo verejné zasadnutie o mojom návrhu na povolenie obnovy konania, ktorý Špecializovaný trestný súd pracoviisko Banská Bystrica uznesením z 30. 08. 2013... zamietol...

... poukazujem na nesprávne konštatovanie súdu v uznesení z 30. 08. 2013, že mnou predložené skutočnosti a dôkazy... neobsahujú žiadne nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, kedy súd cituje rozsudok zo 04. 08. 2011...

Z... rozhodnutí... vyplýva, že predmetná zbraň mala byť v roku 2000 ako nefunkčná znehodnotená spálením, rozbitím a rozrezaním a kovový odpad sa mal roztaviť, ale podľa názoru súdov sa tak nestalo a preto predmetnú zbraň označili ako vražednú zbraň!...

... domnienka prvostupňového a odvolacieho súdu, „že zbraň mala byť (ale nebola) zlikvidovaná“ sa vyšetrovaním MV SR SKIS OIS BB preukázala a nahradila, „že zbraň bola zlikvidovaná“, čiže nie je možné pochybovať o tom, že uvedená skutočnosť je dôkazom a skutočnosťou súdu skôr neznámou!

Rovnako uznesenie Okresnej prokuratúry Brezno z 21. januára 2013 sp. zn. 1 Pn 366/12-10 jasne a bez najmenších pochybností dokazuje, „že komisia poverená likvidáciou predmetnej zbrane túto v skutočnosti aj zlikvidovala, čo je dostatočným spôsobom doložené listinnými dôkazmi.“ – preto je zarážajúce tvrdenie súdu, ktorý pri ústnom odôvodnení zamietnutia môjho návrhu na povolenie obnovy konania vyslovil, že je táto „situácia veľmi zaujímavá“ a že „týmto papierom (uznesenie MV SR SKIS OIS BB a OP Brezno) nemožno veriť“ – čo považujem za svojvôľu súdu, pritom sa nejedná o moje výmysly a tvrdenia,... ale... o závery vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní, z čoho tiež rezultuje záver, že akýkoľvek dôkaz predložený odsúdeným bude zo strany súdu považovaný a automaticky vyhodnotený ako dôkaz, ktorému sa nedá veriť, čo znamená absolútnu svojvôľu súdu a hrubé porušenie práva na obhajobu, čo je v demokratickom právnom štáte absolútne neprijateľné!...

... tvrdenie súdu..., že žiadnou osobou ani dôkazom nebolo spochybnené, že som strieľal, považujem za nesprávne, kedy súd opomenul skutočnosti uvedené v mojom návrhu na povolenie obnovy konania,... teda skutočnosti, ktoré preukazujú, že som nemohol strieľať a ani som predmetnú zbraň nemohol držať v rukách!... vzniká dôvodná pochybnosť, či zbraň „nájdená“ na mieste činu bola vôbec nájdená a nie prinesená dokonale vyčistená školenými pracovníkmi polície...

... celé znenie uznesenia z 30. 08. 2013 je v rozpore i s ustanovením § 176 ods. 2 Tr. poriadku a uvádzanie hypotéz, domnienok a ničím nepodložených predpokladov je v rozpore s ústavou a akceptovateľným odôvodnením súdneho rozhodnutia.

Odmietnutie predvolania a vypočutia mnou navrhnutých svedkov uvedených v návrhu na povolenie obnovy konania považujem za nesprávne a navyše v rozpore s čl. 6 ods. 3 Dohovoru, kedy uvedení svedkovia mohli bezpochyby potvrdiť alebo vyvrátiť mnou predložené tvrdenia obsiahnuté v návrhu na povolenie obnovy konania...

... je zarážajúce, že súd odmietol vypočuť... svedkov, pritom by práve súd mal mať eminentný záujem zistiť, na základe uvádzaných skutočností, či predmetná zbraň bola či nebola fyzicky zlikvidovaná, pričom by pri („len“) administratívnom zlikvidovaní zbrane... bola odstránená dôvodná pochybnosť prvostupňového a odvolacieho súdu vo vzťahu k predmetnej zbrani a taktiež ku skutku ako takého.

... uvedená skutočnosť nie je okolnosť nepodstatná pre rozhodnutie, ani okolnosť, ktorú možno zistiť inými dôkazmi a preto postup súdu podľa § 272 ods. 3 Tr. poriadku je porušením zásady náležitého zistenia skutkového stavu ako i hrubé porušenie práv na obhajobu, a taktiež porušením práva na spravodlivý súdny proces a Dohovoru...

... počas môjho príchodu na verejné pojednávanie konaného dňa 30. 08. 2013, na ktorom sa rozhodovalo o mojom návrhu na povolenie obnovy konania, som ani pred pojednávacou miestnosťou, ale ani v pojednávacej miestnosti nevidel mnou navrhovaných svedkov, a teda o nepredvolaní (nepotrebnosti vypočutia) svedkov bolo rozhodnuté už pred otvorením verejného pojednávania. Takéto súdne konanie rozhodne nemôže byť považované za transparentné, ktorého úlohou je nastoliť právnu istotu ohľadne otázky, ktorá je predmetom konania! Toto konanie, z ktorého vzišlo rozhodnutie bolo

nepochybne iba formálnym a bezvýznamným procesom vopred prijatého a pripraveného rozhodnutia!!!...

... Najvyšší súd úplne odignoroval skutočnosti a mnou uvádzané pochybnosti, ktoré jednak nasvedčovali manipuláciu s predmetnou zbraňou práve políciou, a táto skutočnosť bola následne preukázaná i vyšetrovaním, kedy žiadnym priamym či nepriamym dôkazom nebola táto zbraň spojená s mojou osobou, ani odtlačkami prstov, ani pachovou stopou, ale ani prítomnosťou mojej DNA na zbrani a navyše sa ani na mojich rukách, krku a na odeve nenašla pozitívna prítomnosť povýstrelových splodín, čo vzhľadom na opísaný priebeh skutku je nemožné (!), teda uvedené len umocňujú fakt, že som predmetnú zbraň ani len nedržal v rukách a nie to ešte strieľal!!!...

Z dôvodov uvedených vyššie, ako aj z celého rozsahu mojej ústavnej sťažnosti mám za to, že právne závery tak Špecializovaného trestného súdu v uznesení z 30. 08. 2013, ako aj Najvyššieho súdu v uznesení zo 17. 04. 2014 sú v extrémnom rozpore s vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami z nich vyplývajúcimi, resp. z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnení súdnych rozhodnutí nevyplývajú a preto uznesenie z 30. 08. 2013 v spojení s uznesením zo 17. 04. 2014 sú arbitrárne a nepreskúmateľné, v dôsledku čoho boli porušené moje práva vyplývajúce z čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 Ústavy, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2, čl. 40 ods. 3 Listiny a čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3 písm. b), písm. d) Dohovoru...

Spolu s návrhom na povolenie obnovy konania som zaslal Špecializovanému trestnému súdu i žiadosť o ustanovenie obhajcu....

Dňa 06. 06. 2013 som obdržal opatrenie..., ktorým mi bol ustanovený obhajca

██████████...

Podaním zo dňa 26. 10. 2013... som požiadal súd o oslobodenie od povinnosti obhajovania mne ustanoveného obhajcu... zo závažných dôvodov, pre úplnú stratu dôvery, v zmysle § 43 ods. 1 Tr. poriadku.

Až opatrením Najvyššieho súdu z 28. 02. 2014 sp. zn. 6 Tost 30/2013... bol oslobodený od povinnosti obhajovania mne ustanovený obhajca... a zároveň ustanovený nový obhajca ██████████... Z predmetného opatrenia vyplýva, že... „obhajca odsúdeného... v konaní o obnove konania požiadal súd o oslobodenie od povinnosti

obhajovať tohto odsúdeného, nakoľko došlo k úplnej strate dôvery medzi odsúdeným a ním ako obhajcom“ – čo teda znamená, že Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd ignorovali moje podanie z 26. 10. 2013 (žiadosť o oslobodenie mne ustanoveného obhajcu), čím porušili moje právo na účinnú obhajobu, kedy takmer 4 mesiace som kvôli absolútnej strate dôvery vo formálne ustanovenom obhajcovi, nemohol účinne využívať právnu pomoc advokáta, ktorému som absolútne nedôveroval...

Uvedeným konaním Špecializovaného trestného súdu a Najvyššieho súdu bolo porušené moje právo na obhajobu garantované podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy, čl. 40 ods. 3 Listiny a čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru...

Dňa 07. 04. 2014 som zaslal žiadosť na Najvyšší súd zo dňa 04. 04. 2014 v zmysle ustanovenia § 69 ods. 1 Tr. poriadku a požiadal som predsedu senátu o umožnenie nazretia do spisu vo veci sp. zn. 6 Tost 30/2013 vrátane celého spisu pod sp. zn. PK-2 T 9/2011...

Do dnešného dňa mi však táto možnosť nazretia do spisu umožnená nebola, kedy v čase prijatia mojej žiadosti Najvyšším súdom ešte rozhodnuté o sťažnosti vo veci pod sp. zn. 6 Tost 30/2013 nebolo a Najvyšší súd mi odoprel právo nazretia do spisu a tým porušil moje právo na obhajobu vyplývajúce mi z čl. 50 ods. 3 Ústavy, čl. 40 ods. 3 Listiny a čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru...

... som si vedomý, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva možno vyvodíť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 Dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch... Avšak... nenapádam (len) samotné rozhodnutie o povolení obnovy konania, resp. zamietnutie návrhu na povolenie obnovy konania, ale celé konanie (nekonanie) Špecializovaného trestného súdu a Najvyššieho súdu, ako aj konanie, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali! Takéto konanie súdov nemožno považovať za zákonné, spravodlivé a ústavne akceptovateľné!»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že:

„1. Špecializovaný trestný súd postupom v konaní sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 a jeho uznesením z 30. 08. 2013, Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom v konaní sp. zn. 6 Tost 30/2013 a jeho uznesením zo 17. 04. 2014 porušili právo sťažovateľa

na spravodlivé súdne konanie, právo sťažovateľa na rozhodnutie o trestnom obvinení v súlade s konaním ustanoveným zákonom, právo sťažovateľa mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby, právo sťažovateľa na obhajobu, právo sťažovateľa vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe a právo sťažovateľa na zákonné a preskúmateľné súdne rozhodnutie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3 písm. b), čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 z 30. 08. 2013 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tost 30/2013 zo 17. 04. 2014 sa zrušuje a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa vec vracia na ďalšie konanie.

3. Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia, ktoré majú v uznesení Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 z 30. 08. 2013 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tost 30/2013 svoj podklad.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu vo výške 20.000 €, ktorú mu je povinný zaplatiť spoločne a nerozdielne Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a v čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 3 listiny, ako aj práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) dohovoru postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 a jeho uznesením z 30. augusta 2013, ako aj postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 30/2013 a jeho uznesením zo 17. apríla 2014.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 40 ods. 3 listiny obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Ak si obhajcu nezvolí, hoci ho podľa zákona musí mať, ustanoví mu ho súd. Zákon ustanoví, v ktorých prípadoch má obvinený právo na bezplatnú pomoc obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:...

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;...

d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;...

1. K namietanému porušeniu základných práv zaručených ústavou a listinou a práv zaručených dohovorom postupom a uznesením špecializovaného súdu

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany týchto základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou

alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že uznesenie špecializovaného súdu sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 z 30. augusta 2013 vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, bol predmetom prieskumu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 30/2013 o sťažnosti proti tomuto prvostupňovému rozhodnutiu špecializovaného súdu. V súvislosti s namietaným porušením označených základných práv je preto z ústavného hľadiska podstatné a určujúce len preskúmanie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tost 30/2013 zo 17. apríla 2014. Vzhľadom na uvedený princíp subsidiarity ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu špecializovaného súdu sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 z 30. augusta 2013 a proti postupu predchádzajúcemu vydaniu tohto rozhodnutia podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základných práv zaručeného ústavou a listinou a práv zaručených dohovorom postupom a uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľ predovšetkým namieta, že rozhodnutia všeobecných súdov konajúcich o jeho návrhu na obnovu konania sú arbitrárne a nepreskúmateľné, pretože ich závery sú v extrémnom rozpore s vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami z nich vyplývajúcimi. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom oboch súdov, že na obnovu konania v jeho trestnej veci neboli splnené podmienky. Tvrdí, že vyšli najavo nové skutočnosti – dôkazy, ktorými sú uznesenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly

a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby – stred Banská Bystrica (ďalej len „inšpekčná služba ministerstva vnútra“) sp. zn. ČVS: SKIS-361/OISS-V-2012 z 23. novembra 2012, ako aj uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 366/12-10 z 21. januára 2013. Tieto podľa sťažovateľa dokazujú, že vražedná zbraň, ktorou mal byť spáchaný skutok, z ktorého bol uznaný vinným, bola zlikvidovaná 10 rokov predtým. Sťažovateľ porušenie svojich označených práv vidí v tom, že všeobecné sudy neprihliadli ani na ďalšie ním uvádzané dôkazy, nevykonali ním navrhované výsluchy svedkov, nereagovali na jeho žiadosť o oslobodenie jemu ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovať sťažovateľa, ako aj v tom, že mu nebolo najvyšším súdom pred rozhodnutím o jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu umožnené nahliadnúť do spisu.

Ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

V súvislosti s namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny rozhodnutím najvyššieho súdu, ako aj jemu predchádzajúcim

postupom ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v medziach svojej právomoci z hľadiska uplatnených námietok sťažovateľa.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu špecializovaného súdu sp. zn. BB-3 Nt 4/2013 z 30. augusta 2013, okrem iného uviedol tieto vo vzťahu k aktuálnym sťažnostným námietkam relevantné skutočnosti:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia dospel po preštudovaní predloženého spisového materiálu k takému záveru, že prvostupňový súd rozhodol v danej veci správne a v súlade so zákonom, keďže i podľa jeho názoru odsúdený [REDAKOVANÉ] neuviedol vo svojom návrhu na obnovu konania žiadne také nové skutočnosti, či dôkazy súdu skôr neznáme, ktorých existencia by mohla sama osebe alebo v spojitosti so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k inému záveru o jeho vine.

Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý slúži k odstráneniu nedostatkov v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí, pokiaľ dodatočne vyšli najavo príčiny týchto nedostatkov – nové skutočnosti alebo dôkazy. Účelom konania o povolenie obnovy konania je zistiť, či sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania, a teda či sú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme spôsobilé spochybníť vydané právoplatné meritórne rozhodnutie (a to i príp. v kontexte so skutočnosťami a dôkazmi, ktoré boli podkladom základného rozhodnutia). Je tu však vylúčené preskúmať celkovú zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, či správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo.

Pokiaľ ide o návrh odsúdeného [REDAKOVANÉ] na povolenie obnovy konania, tento bol zdôvodňovaný predovšetkým poukazom na uznesenie vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby – stred Banská Bystrica z 23. novembra 2012 sp. zn. ČVS: SKIS-361/OISS-V-2012, ako i uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno z 21. januára 2013, sp. zn. 1 Pn 366/12-10; obe vydané na základe ním podaného trestného oznámenia pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa

§ 326 Tr. zák., trestného činu marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 Tr. zák., či iných trestných činov, ktorých sa mali dopustiť nestotožnené osoby zasadajúce v komisii poverenej dohľadom nad likvidáciou vražednej zbrane – brokovnice Hubertus Prague kal. 16, výr. č. 5633. Kým prvým z uvedených uznesení bolo podľa § 197 ods. 1 písm. d/ Tr. por. toto trestné oznámenie odmietnuté (v jeho obsahu bolo zároveň poukázané i na možnosť odloženia veci podľa § 197 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s poukazom na § 9 ods. 1 písm. a/ Tr. por. – premlčanie trestného stíhania), druhým potom príslušný prokurátor podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol sťažnosť [REDAKOVANÉ] proti danému uzneseniu vyšetrovateľa.

Sťažovateľ v tejto súvislosti viackrát zdôrazňoval, že z oboch vyššie citovaných uznesení, súdu skôr neznámych, vyplýva, že broková strelná zbraň značky Hubertus Prague kal. 16/16, výr. č. 5633, ktorá bola v jeho trestnej veci ustálená ako vražedná zbraň nie že mala byť, ale skutočne aj bola zlikvidovaná, čo má byť v zmysle tam uvedeného dostatočným spôsobom doložené listinnými dôkazmi.

K tomu považuje tunajší súd za potrebné uviesť niekoľko skutočností. V prvom rade to, že už v rámci pôvodného konania mali oba konajúce súdy z dostupných dôkazov vedomosť o tom, že spomínaná vražedná zbraň mala byť ešte v r. 2000 ako nefunkčná zničená. Rozhodujúce však bolo, že táto bola fyzicky nájdená na mieste činu, keď následne prešla kriminalistickou expertízou a napokon prepadla v prospech štátu. Objektívne došlo k jej zaisteniu, a to je pre účely trestného konania relevantné. Predložené rozhodnutia OČTK v inom konaní nemôže spôsobiť v tomto smere žiadnu pochybnosť (nemôžu zvrátiť skutkový záver o fyzickej existencii zbrane). S ohľadom na uvedené dôvody by bolo potom tiež celkom zbytočné vypočúvať svedkov navrhovaných v návrhu na povolenie obnovy konania za účelom „objasnenia“ otázky fyzickej likvidácie zbrane značky Hubertus Prague kal. 16/16, výr. č. 5633.

Čo sa týka námietok odsúdeného, smerujúcich k tomu, že zo zabezpečených stôp z miesta činu majú vyplývať pochybnosti o tom, že držal v ruke zaistenú zbraň a že z nej strieľal, tak tu treba podotknúť iba toľko, že tieto už boli predmetom jeho obhajoby v základnom konaní, s ktorou sa súd patričným spôsobom vysporiadal. Z právoplatného

rozhodnutia o vine je zrejmé, na základe čoho bolo preukázané, že z vražednej zbrane strieľal práve [REDAKOVANÉ], a to za okolností bližšie popísaných v skutkovej vete.

Najvyšší súd tiež považuje na tomto mieste za potrebné zdôrazniť tú skutočnosť (naproti odlišnému stanovisku Špecializovaného trestného súdu), že predložené rozhodnutia iných OČTK sú síce novým dôkazom, no takým, ktorý je potrebné hodnotiť ako každý iný dôkaz zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a § 394 ods. 1 Tr. por. Teda podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne s ohľadom na prípadnú spôsobilosť odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. Súd nie je viazaný tam uvedeným názorom a nebol by ním viazaný ani keby takéto rozhodnutia existovali už v čase pred právoplatným rozhodnutím o vine odsúdeného [REDAKOVANÉ]. Ide tu o otázku viny (skutkovú), ktorú súd vždy posudzuje samostatne (viď k tomu i § 7 ods. 1 Tr. por.).

Predbežnou otázkou môže byť otázka, ktorá je sama predmetom trestného konania, ale v inej trestnej veci. Pritom nezáleží na tom, že orgán riešiaci predbežnú otázku je príslušný konať v inej trestnej veci. Ak ide o otázku viny, musí súd túto predbežnú otázku posúdiť samostatne aj v prípade, že už existuje právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu o tejto otázke. Skutočnosť, že súdy v trestnom konaní musia riešiť predbežnú otázku týkajúcu sa posúdenia viny obvineného samostatne, napriek tomu, že v nej bolo už právoplatne rozhodnuté, však neznamená, že sa týmto rozhodnutím príslušného orgánu vôbec nemajú zaoberať a nebrať ho do úvahy. Takéto rozhodnutie aj spisy týkajúce sa tejto veci (predbežnej otázky) sú dôkazným materiálom (listinné dôkazy), s ktorými sa musia vysporiadať. Prípadné odlišné rozhodnutie o predbežnej otázke aj náležité odôvodniť. Účinky vyriešenej predbežnej otázky sú obmedzené len na vec, v ktorej sa predbežná otázka riešila.»

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu predovšetkým pripomína, že jeho kompetencie nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté

do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Vychádzajúc z uvedených právnych východísk ústavný súd zdôrazňuje, že na posúdenie splnenia dôvodnosti návrhu na povolenie obnovy konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku sú zásadne príslušné všeobecné súdy. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom (v preskúmvanej veci najvyšším súdom) by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Podľa ústavného súdu však posúdenie dôvodnosti návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy pôvodného konania v jeho trestnej veci najvyšším súdom, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazujú.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd (v spojení s krajským súdom) jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo v prípade sťažovateľa nepovažoval za splnené dôvody na povolenie obnovy konania. Vychádzal pritom z ústavne konformnej interpretácie označených ustanovení Trestného poriadku v napadnutom uznesení, skonštatoval nedostatok nových skutočností a nových dôkazov, ktoré by či už samy osebe, alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu.

Najvyšší súd jasne a zreteľne uviedol, že zbraň, ktorou bol spáchaný zločin úkladnej vraždy a ktorá zároveň súvisela so spáchaním zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, nemohla byť vzhľadom na objektívnu realitu (keďže bola reálne fyzicky zaistená na mieste činu) fyzicky zlikvidovaná desať rokov pred spáchaním

zločinov, za ktoré bol sťažovateľ odsúdený (čo predstavuje aj odpoveď na sťažovateľom položenú základnú otázku). Zároveň najvyšší súd presvedčivo ozrejmil, prečo rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní vydané v súvislosti s trestným oznámením sťažovateľa, ktoré mali byť novými dôkazmi odôvodňujúcimi opodstatnenosť návrhu na obnovu pôvodného konania, za také nepovažoval. Nepovšimnutú neponechal ani argumentáciu sťažovateľa spočívajúcu v hodnotení zaistených stôp, ktoré mali spochybňovať, že z vražednej zbrane strieľal on. Poukazom na rozsudky o vine a treste sťažovateľa vydané v jeho trestnej veci, ktorých obsah musel byť sťažovateľovi známy, odkázal na v nich uvedené okolnosti svedčiace o tom, že páchatelom zločinov bol skutočne a nepochybne sťažovateľ.

Neopomenul reagovať ani na sťažnosť sťažovateľa v časti prejavenej nespokojnosti s nevykonaním ním navrhovaných dôkazov špecializovaným súdom, ktorými mali byť výsluchy svedkov – osôb dohliadajúcich na zničenie inkriminovanej brokovej zbrane. S tým sťažovateľ spájal aj porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru. Bez potreby opakovania odôvodnenia citovaného z napadnutého rozhodnutia na tomto mieste ústavný súd poznamenáva, že najvyšší nadbytočnosť (až zbytočnosť) týchto procesných úkonov vyvodil z logických súvislostí fyzickej existencie zbrane zaistenej na mieste činu. Aj podľa názoru ústavného súdu by bolo absolútne irelevantné v tejto veci výpoveďami svedkov zisťovať skutočnosť, či vražedná zbraň bola zlikvidovaná, keď objektívna realita je preukázaná samotnou hmotnou existenciou tejto zbrane.

Navyše, ústavný súd už viackrát vo svojich rozhodnutiach uviedol (sp. zn. I. ÚS 478/2013, IV. ÚS 10/2014), že z práva na spravodlivý súdny proces (súdnu ochranu) nevyplýva pre sťažovateľa právo, aby súdy akceptovali všetky jeho návrhy na vykonanie dokazovania, ale aby mal možnosť tieto návrhy predniesť. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zakotvuje, že súd nie je povinný za každých okolností vykonať všetky dôkazy, ktoré strana navrhne. Preto nie je automaticky bez ďalšieho porušením základných práv, ak všeobecný súd nevykoná stranou

trestného konania navrhovaný dôkaz, ale v záujme zachovania základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je žiaduce, aby všeobecný súd nevykonanie navrhovaného dôkazu primerane odôvodnil. Tejto požiadavke v tomto prípade bolo dané zadosť, pretože odôvodnenie najvyššieho súdu je v tejto časti síce stručné, ale dostatočne presvedčivé.

Vzhľadom na dosiaľ uvedené ústavný súd konštatuje, že právny záver o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania bol založený na racionálnej analýze skutkového stavu a ústavne akceptovateľnom výklade relevantnej právnej úpravy. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje. Ústavný súd navyše poukazuje na právny názor ustálený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 40 ods. 3 listina a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru] tým, že sťažovateľovi nebolo umožnené nahliadnuť do súdneho spisu, ústavný súd uvádza, že účelom práva nazerať do spisu (ako súčasť práva na obhajobu) je poskytnutie príležitosti oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci, a tým aj v plnej miere predložiť súdu vlastnú argumentáciu v záujme ochrany vlastných práv, najmä pokiaľ ide o konanie vo veci samej. Naplnenie práva na súdnu previerku zákonnosti v trestnom konaní predpokladá okrem iného aj rešpektovanie procesných oprávnení sťažovateľa v konaní pred súdom (napr.

práva nazerania do spisov zaručeného v § 69 ods. 2 Trestného poriadku), v ktorom sa skúma zákonnosť a najmä sa rozhoduje o vine a treste (III. ÚS 163/03, I. ÚS 395/08, I. ÚS 31/2010).

Ústavný súd osobitne zvyrazňuje, že v danej veci nešlo o rozhodovanie o vine a treste, ale o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy právoplatne skončeného trestného konania, teda o mimoriadnom opravnom prostriedku. Samotná povaha takéhoto konania predstavuje iný rozmer nazerania na potrebu oboznámenia sa „navrhovateľa“ (v tomto prípade odsúdeného sťažovateľa) so skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie nachádzajúcimi sa v spise, a to zvlášť v prípade, keď všetky tieto pre rozhodnutie podstatné skutočnosti všeobecnému súdu predstrel práve iba žiadateľ nazretia do spisu (sťažovateľ).

Je evidentné, že iniciátorom konania o mimoriadnom opravnom prostriedku bol sťažovateľ, ktorý uviedol všetky skutočnosti a tiež predložil všetky dôkazy, ktoré považoval za potrebné, na základe ktorých všeobecné súdy mali rozhodnúť a napokon aj rozhodli o jeho návrhu. Odôvodnenia oboch uznesení všeobecných súdov svedčia o tom, že tieto rozhodovali iba na základe skutočností uvádzaných, resp. predložených sťažovateľom, prípadne skutočností vyplývajúcich zo spisu pôvodného právoplatne skončeného trestného konania, ktorého obsah musel byť sťažovateľovi nepochybne známy. Preto je prinajmenšom otázne, s akými inými ďalšími skutočnosťami sa chcel a potreboval sťažovateľ oboznámiť nahliadnutím do súdneho spisu.

Opísané okolnosti v tomto konkrétnom prípade v podstate naplnili účel, ktorý inak zabezpečuje nazretie do trestného spisu, preto v materiálnom poňatí v aktuálnej veci nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa na obhajobu tak, ako to vo svojej sťažnosti tvrdí. Napokon sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu ani netvrdí, že by mu niektorá zo skutočností, na ktorých stoja právne a skutkové závery všeobecných súdov konajúcich o obnove konania, nebola známa alebo by na niektorú skutočnosť nemohol vopred uplatniť svoju argumentáciu.

Porušenie práva na obhajobu sťažovateľ videl aj v tom, že na jeho žiadosť z 26. októbra 2013 o oslobodenie jemu ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovať sťažovateľa špecializovaný súd ani najvyšší súd nereagovali a obhajcu oslobodili od tejto povinnosti až opatrením vydaným 28. februára 2014 na základe podania tohto obhajcu.

Je nesporné, že zámer, ktorý sťažovateľ svojou žiadosťou sledoval, bol naplnený vydaním opatrenia najvyššieho súdu o oslobodení ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovať sťažovateľa a zároveň mu bol ustanovený iný obhajca. Argumentácia sťažovateľa k porušeniu práva na obhajobu v tomto smere spočíva v tvrdení, že štyri mesiace bol zastúpený obhajcom, ktorému absolútne nedôveroval. Avšak už žiadne iné relevantné okolnosti, ktoré by preukázali reálny dopad takéhoto postupu najvyššieho súdu na jeho obhajobné práva, sťažovateľ neuviedol. Absentuje tak príčinná súvislosť medzi tvrdeným porušením základného práva na obhajobu a označeným postupom druhostupňového všeobecného súdu. Inak povedané, sťažovateľ neuviedol nijakú skutočnosť, v dôsledku ktorej by bol reálne ukrátený na svojom základnom práve na obhajobu. Samotné tvrdenie o porušení uvedeného práva z materiálneho hľadiska na poskytnutie ochrany ústavným súdom nestačí.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru ESLP, z ktorej možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02 A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 3. 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: 2003, s. 370 –

371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghon c. Spojené kráľovstvo z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)].

Ako z obsahu sťažnosti vyplýva, sťažovateľovi je spomenutá judikatúra ESĽP, ale aj ústavného súdu týkajúca sa vzťahu čl. 6 ods. 1 dohovoru a konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch známa, avšak napriek tomu žiadal o poskytnutie ochrany jeho právu na spravodlivé súdne konanie v zmysle tohto článku v označenom konaní. Ústavný súd však konštatuje, že sťažovateľ neuviedol žiadnu relevantnú okolnosť, pre ktorú by sa mal v tejto veci odchýliť od svojej stabilnej judikatúry. Jeho tvrdeniu, že sťažnosťou nenapáda „(len) samotné rozhodnutie o povolení obnovy konania, resp. zamietnutie návrhu na povolenie obnovy konania, ale celé konanie (nekonanie) Špecializovaného trestného súdu a Najvyššieho súdu“, nenasvedčuje už samotné znenie návrhu na rozhodnutie (petit) obsiahnutého v sťažnosti, ktorým je ústavný súd podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný a ktorým je v podstate vymedzený aj rozsah prieskumnej právomoci ústavného súdu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti, t. j. namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a v čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 3 listiny a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 30/2013 a jeho uznesením zo 17. apríla 2014 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú už pri jej predbežnom prerokovaní.

Pretože ústavný súd sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími návrhmi, ktorými žiadal zrušiť napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody (pozri znenie čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy, t. j. vyhovie sťažnosti), k čomu v tomto prípade nedošlo.

Taktiež vzhľadom na namietané skutočnosti, obsah odôvodnia sťažnosti a určitost požadovaného výroku rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že ani vyhovie žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a jeho prípadné následné úkony by neboli spôsobilé zvrátiť jednoznačný záver o potrebe odmietnutia podanej sťažnosti. Z toho dôvodu (bezpredmetnosti) sa ústavný súd nezaoberal ani touto požiadavkou sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2015